

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, za inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor Bohdan Jarochoński

Nr. 579

Poznań, sobota dnia 14 grudnia 1929

Rok XXIV

Wstrzymanie rokowań z Niemcami

Warszawa, 14. 12. (Tel. wł.) — Wszyscy członkowie delegacji niemieckiej do rokowań handlowych wyjechali w czwartek z Warszawy i zwolnili zupełnie zajmowane pokoje w hotelu Europejskim.

Rokowania zostały narazie wstrzymane aż do otrzymania nowych instrukcji. (w)

Aresztowanie fałszerza biletów kolejowych

Warszawa, 14. 12. (Tel. wł.) — W Łowiczu aresztowano praktykanta kolejowego Jędrzejczaka, który puszczał w obieg fałszywe bilety miesięczne.

Jędrzejczak skradł większą ilość formularzy, fałszował podpisy i odstępował bilety znajomym. (w)

Dziennikarz ambasadorem w Warszawie

Warszawa, 14. 12. (Tel. wł.) — Poseł St. Zjednoczonych w Warszawie zwrócił się do M. S. Z. o udzielenie agrément dla Aleksandra Moore na objęcie stanowiska ambasadora Stanów Zjednoczonych przy Prezydencie Rzeczypospolitej.

P. Moore jest z zawodu dziennikarzem. W 1923 r. przeszedł do dyplomacji jako ambasador w Hiszpanii a w 1928 został ambasadorem w Peru. (w)

Zamknięcie stowarzyszeń bajdamackich

Warszawa, 14. 12. (Tel. wł.) — Wojewoda lwowski znów rozwiązał kilkanaście stowarzyszeń „Sokołów” i „Proświt”. (w)

Represje sowieckie

Warszawa, 14. 12. (Tel. wł.) — Na pograniczu zatrzymano 2 profesorów białoruskiej Akademii nauk w Mińsku oraz nauczyciela Polaka Domaniewicza.

Opowiadają oni, że władze sowieckie zaczęły prześladować pracowników szkolnych w szkołach średnich i wyższych. W r. b. usunięto 33 nauczycieli. (w)

Powrót sezonowych robotników rolnych

Warszawa, 14. 12. (Tel. wł.) — Wiceminister pracy gen. Hubicki dokonał lustracji urzędzeń na pograniczu polsko-niemieckim w związku z powrotem do kraju sezonowych robotników rolnych. (w)

Następca hr. Westaripa

Berlin, 13. 12. (PAT.) Przywódcą frakcji nacjonalistycznej Reichstagu na miejsce hr. Westaripa wybrany został poseł Oberfohren.

Nowa republika mongolska

Wiedeń, 13. 12. (PAT.) „Un. Press” donosi z Charbina, że w Barga-dzie, północno-zach. okręgu Mandżurji, obwołana została nowa niezależna republika mongolska z miastem Chailarem jako stolicą.

W kołach politycznych oczekują w związku z tem nowych powikłań pomiędzy Chinami i Rosją. Oczekiwana jest również możliwość interwencji Japonii.

Rząd turecki wprowadził powszechne nauczanie alfabetu łacińskiego. Ażeby ludność mogła szybciej przyswoić sobie nową pisownię na wszystkich ulicach na drzewach i słupach umieszczone zostały plakaty z łacińskimi literami.

Przesilenie rządowe trwa**Konferencja Prezydenta z prof. Bartlem — Narada w Belwederze — Zaniepokojenie sfer „sanacyjnych” — Brak wiadomości oficjalnych**

Warszawa, 14. 12. (Tel. wł.) — W piątek minął pierwszy tydzień przesilenia.

Z objawów zewnętrznych należy podnieść konferencję Prezydenta Rzeczypospolitej z b. prem. Bartlem, która to konferencja trwała prawie 3 godziny.

W godzinach popołudniowych Prezydent wyjechał do Belwederu i naradzał się z Pilsudskim.

Oświadczenie stronnictw opozycyjnych wywołało duże zaniepokojenie w sferach „sanacyjnych”.

W ciągu dnia obradował klub Str.

Chłopskiego, który aprobował politykę zarządu oraz deklarację przywódców opozycji.

Wieczorem nie zgłoszono żadnego komunikatu oficjalnego ani też nie zapowiedziano, kto ma być dziś przyjęty na Zamku.

Pojawiło się natomiast doniesienie Pap-a, jakoby Prezydent zaniechał odbywania dalszych konferencji. Również nie są przewidziane dalsze rozmowy, zwłaszcza z posłami mniej zaangażowanymi politycznie. (w)

„Przeszkody” porozumienia polsko-niemieckiego**Skandaliczna prelekcja posła Ciolkosza (PPS.) w Berlinie**

Berlin, 14. 12. (Tel. wł.) Wśród młodzieży akademickiej, studyjcej obecnie w Berlinie, rozwija ożywną działalność t. zw. „akademicka centrala pracy Ligi Narodów”, instytucja ciesząca się poparciem niemieckiego urzędu spraw zagranicznych.

W ramach tegorocznego odczytowo-dyskusyjnego programu centrali, poseł na Sejm Adam Ciolkosz z P. P. S. omówił wczoraj w prelekcji przeszkody porozumienia polsko-niemieckiego.

Jeżeli wierzyć sprawozdaniu bratniego organu socjalistycznego „Der Abend”, wystąpienie Ciolkosza zasługuje na miano niepośledniego skandalu.

Zdaniem wysłannika krakowskiej P. P. S., porozumienie to uniemożliwia korytarz, upośledzenie mniejszości niemieckiej w Polsce i wojna celna.

Mówca zapewnił, iż P. P. S. uważa

politykę mniejszościowa dotychczasowych rządów jako chybioną u podstaw oraz żąda dla mniejszości narodowych w Polsce pełnej autonomii kulturalnej z własnym szkolnictwem i urzędem sekretarza stanu.

Z kolei Ciolkosz oświadczył, wśród aplauzów, iż naogół dla mieszkańców Krakowa kwestia korytarza jest obojętna. Małopolanie są bardziej niż ich rodacy w Poznańskim gotowi do dobrowolnego uznania, że o wiele lepsze było zapewnienie Polsce dostępu do morza bez suwerenności terytorjalnej.

Po tej niesłychanej deklaracji otwarta została dyskusja, w której szereg mówców dowodził, iż również pozycja Polski w Gdańsku oraz jej aneksjonistyczne zapędy w stosunku do wszystkich sąsiadów są główną przeszkodą u spokojenia europejskiego B. Z.

Burzliwe zajścia w parlamencie czeskim**Komuniści chcieli uniemożliwić expose premiera Udrzala**

Praga, 13. 12. (Radio) W czasie wygłaszania expose rządowego przez prezesa ministrów Udrzala, w praskiej izbie posłów doszło do burzliwych scen.

Komuniści zastosowali system obstrukcyjny, chcąc uniemożliwić przemówienie premiera. Mimo to Udrzal mowę swą ukończył, a gdy aplauz partyjny rzą-

dowych zagłuszył krzyki komunistów, ci powstałi i odśpiewali czerwony sztandar. Przy wzrastającym tumulcie przegłosowano wniosek o odłożenie dyskusji nad oświadczeniem rządowym na jedno z przyszłych posiedzeń. Następnie przewodniczący zebranie przerwał na godzinę. Po wznowieniu obrad, zakomunikował, że 22 posłów komunistycznych wykluczył na 10 posiedzeń, a ponieważ wykluczeni dobrowolnie nie chcieli opuścić sali posiedzeń, posiedzenie przerwano ponownie i opornych przemocą usunięto z sali.

Podobne sceny rozegrały się w senacie. I tutaj senatorowie komunistyczni urządzili obstrukcję, uniemożliwiając przesłanie ministrów przemówienie. Gdy mimo kilkakrotnych wezwań przewodniczącego senatu komuniści się nie uspokoili, przewodniczący posiedzenie przerwał. Po wznowieniu obrad wykluczył 4 senatorów komunistycznych na przeciąg pięciu posiedzeń. Czterech z nich straż marszałkowska przemocą usunęła z sali, przyczem dwóch musiano wynieść.

Po usunięciu komunistów prezes ministrów dokończył swe przemówienie już bez przeszkód.

Z pogranicza sowiecko-chińskiego

Mukden, 13. 12. (PAT.) Donoszą urzędowo, że Rosjanie kontynuują operacje wojenne przyczem zaatakowali, strzelając z dział, pozycje chińska w górach Hsin-Gan.

Zgon w czasie przesłuchania sądowego

Berlin, 13. 12. (Radio). Przesłuchiwany dzisiaj przez prokuratora w związku z aferą braci Sklarków nadradca magistratu berlińskiego Schalbach do tego stopnia rozdrażnił się pytaniami prokuratora, że padł martwy z powodu udaru serca.

Dzieje „Hanny”**Lódź-torpeda — Nowocześni piraci — Pobyt w Gdyni — Smutny koniec**
(Od naszego korespondenta.)

Gdynia, w grudniu.

Opowiem historię, która, chociaż traci fantazję i sensację, jest najzupełniej autentyczna.

W ostatnim roku wojny Niemcy skonstruowali nowy rodzaj łodzi-torped, które, kierowane na odległość falami elektrycznymi, miały służyć do zatapiania nieprzyjacielskich okrętów wojennych i łodzi podwodnych, wynurających się na powierzchnię morza. Łodzie te, wąskie i długie (2,5 na 22 metrów) ładowano materiałem wybuchowym i puszczano na fale. Dwa 12-cylindrowe silniki o łącznej sile 800 k. m. dopuszczały szybkość 60—70 kilometrów na godzinę. Łodzie-torpedy wybudowali Niemcy kilka, ale rychła klęska armji niemieckiej nie dopuściła do szerszego zastosowania tej nowej broni.

Skończyła się wojna; na mocy Traktatu Wersalskiego materiał wojenny Niemiec uległ zniszczeniu. W całych Niemczech dopilnowywała tego międzysojusznicza komisja kontrolna.

W r. 1925, gdy w Finlandji zaprowadzono prohibicję, w porcie gdańskim ukazał się dziwny statek. Wąski i bardzo długi. Najwięcej miejsca zajmowały silniki: dwa benzynowe, każdy po 400 k. m. i jeden na ropę, 80-konny. Kabinę, umieszczoną na dziobie, zamykano szczelnie. Wewnątrz było posianie dla trzech osób i karabin maszynowy, który, ustawiony na

